

טשענאָסטאָווער

Bibliot. Jajelloiskie
Krakow
w. Amy 19

צווייטער יארן פרייזען
פון פאָרשונג
פון פאָרשונג
פון פאָרשונג

צווייטער יארן פרייזען
פון פאָרשונג
פון פאָרשונג
פון פאָרשונג

צווייטער יארן פרייזען
פון פאָרשונג
פון פאָרשונג
פון פאָרשונג

Piątek 8 kwietnia 1938

ליכט-צינדען 6.07

פרייטאג פ' מצורע ז' ניסן תרצ"ח

XII Walne Zgromadzenie Banku Spółdz. Przemysłowców i Kupców

z ogr. odp. w Częstochowie ul. Panny Marji 22, gmach własny, odbędzie się o godz. 16 w lokalu Stow. Przemysłowców i Kupców

- Porządek obrad:**
- 1) Zagajenie Zgromadzenia przez przewodniczącego (§ 36 statutu).
 - 2) Odczytanie protokołu poprzedniego Walnego Zgromadzenia.
 - 3) a) Sprawozdanie Zarządu za 1937 rok b) Sprawozdanie Rady Nadzorczej za 1937 rok c) Odczytanie bilansu oraz rachunku strat i zysków za 1937 rok.
 - 4) Przyjęcie bilansu i udzielenie akcesjorum Zarządowi i Radzie Nadzorczej.
 - 5) Podział zysków za 1937 rok.
 - 6) Budżet na 1938 rok.
 - 7) Uchwalenie najwyższej sumy zobowiązań, jakie Spółdzielnia może zaciągnąć.
 - 8) Oznaczenie granic najwyższego kredytu, jaki może być udzielony jednemu członkowi.
 - 9) Uchwała o stosunku kredytu do udziałów (§ 13 statutu Banku).
 - 10) Wybory: a) 1-go członka Zarządu i 3-eh zastępców, zamiast ustępujących b) 2-eh członków Rady Nadzorczej i 3-eh zastępców, zamiast ustępujących. Ustępują: z Zarządu: p. Joachim Weksler z Rady Nadzorczej pp. Zygmunt Stiller i Jakób Lewit.
- UWAGA:** Członkowie ustępujący mogą być wbrani ponownie.

די יעהרליכע אלגעמיינע פערזאמלונג פון קאָאָפּ. סוחרים און פאָבריי-קאָנסען-באַנק

דעם 24 אפריל 1938 י 4 א זייגער נאָכמ. אין לאָקאַל פון סוחרים און פאָבריי-קאָנסען-פערזאמלונג

1) ערשטונג פון דער פערזאמלונג דורכ'ן פאָרזיצער (36 פון סטאַטוט) 2) פאָרלעזען דעם פראָטאָקאָל פון דער פרייזער אלגעמיינער פערזאמלונג 3) א. בעריכט פון דער פערזאמלונג פאר'ן יאהר 1937. ב. בעריכט פון אויפזיכט-ראַט פאר'ן יאהר 1937. ג. פאָרלעזען דעם בילאָנס און רעכונג פון היקוט און ריזא פאר'ן יאהר 1937 4) אָננעמען דעם בילאָנס און ערטיילען אָבסאָלוציאָריום דער פערזאמלונג און אויפזיכט-ראַט 5) דאס צוטיילען דעם ריזא אופ'ן יאהר 1937 6) בודזשעט אופ'ן יאהר 1938 7) בעשטימען די העכסטע פערזאמלונגס-סומע. וועט די באַנק קען אויף זיך נעמען 8) בעשטימען די גרעניצען פון העכסטען קרעדיט, וואס קען ערטיילט ווערען א מיטגליד 9) בע-שלוס וועגען דער הייך פון קרעדיט אין בעצוג צו די פאָרזיצער 10) וואַלען: א. פון 1 פערזאמלונגס-מיטגליד און 3 פערזאמלונגס-אויפ'ן אָרט פון די אָבסרעטענדע. ב. 2 מיטגלידער פון ראַט און 3 פערזאמלונגס-אָנשטאַט די אָבסרעטענדע. ס'טרעטען אָב: פון דער פערזאמלונג: היים וועקסלער. פון אויפזיכט-ראַט: ה"ה זיגמונט שילער און יעקב לעוויט. די אָבסרעטענדע מיטגלידער קענען אויפגיין געוועהלט ווערען.

ראַנקוואַנגונג

מיינ בעסטען דאנק דעם השוכ'ען דר. סטעפאן קאָן פאר זיין מיהלעכער זאָרגפֿעליגער בעהאַנדלונג בעת מיינ קראַנק-הייט. אויך דאנק איך די געוועהרטעפֿלעגע-שוועסטער די פרייזען פאָלשע און העלשע פאר זייער גוטער בעהאַנדלונג. שרה גרינבערג

בעקאנטמאכונג פון יודישען בעקער-צעל.

מיר וועלדען זיך צו דער יודישער בעפעלקערונג מיט אַנאַפֿעל צו פערזעהן זיך בעצייטענס מיט מצות. מיר האָבען היי-יאהר בעשטימט א ביליגען פרייז פאַר מצות, וואס שטייגט נישט אַריבער דעם פרייז פון א גאַנץ יאהר, כאָטש די אַרבייט פאַר די פסח'דיגע מצות איז בעדייטענד טייערער.

Z intencji zaślubin k. brata naszego J. SZMULEWICZA z panną B. JAKUBOWICZÓWNĄ życzymy dużo szczęścia i różowej przyszłości na nowej drodze W. TYFENBERG z RODZINĄ.

אונזערע פריינד ה' משה ראָזענצווייג און פרוי צו דער חתונה פון זייער ווילדען זינען זייערע זילבערשטיין הינט א האַרציגן מול-טוב און פֿיעל נחת. דעם יונגען פאַר - א בליענדער צוקונפט. פאָמיליע נוספים

טרייתים

האַלענע זיינען מחוורים, הגרות מיט פויליש, חומשים, סידורים, סליחים קטנים, ציצית, מזוזות, גארטלעך, קאַפֿלעך, סליח'עלעך, שול-ביכער, הע-ברעאישע, פוילישע און אַנד.

מיר מאַכען אויפמערקזאַם, אז אויב די יודישע בעפעלקערונג וועט זיך נישט פערזעהען בעצייטענס מיט מצות, וועלען מיר נישט זיין פערזא-טוואַרטיק פאַר נישט-צושטעלען דעם נויטיגען סכום מצות פאַר דער יודי-שער בעפעלקערונג.

יודישען פוילישען רייכערן נור די פאָפּולאַרע

וואס קומען נאָך ארץ-ישראל
מספרו"י חל-אביב
100 פראַנץ יודישע א-בייט. 16 יעהרליכע עקוויטענץ.
די בעסטע אין ארץ-ישראל
לטיף יסמין גרקיס אמיר ישוב

Plutos

בעזיצט א גרויסען אויסוואַהל פון אַלערליי שאַקאַלאַדען און געבעקס לכבוד פסח מיט'ן הכשר פון ראַבינאַט מאַכט דעריבער אייערע איינקויפֿען נאָר אין פּלוטאָס, אַלעז 21 און איהר וועט האָבען דעם אמת'ן עונג יום טוב

I. Rzasński

Aleja 29. Telefon 13-18.
עמפֿעהלט דער געוועהרטער קונדשאַפֿט:
א שעהנעם אויסוואַהל פון מענער-וועש, ווי ספּאַרט-און טאַג-העמדער, קראַוואַטען, פּיושאַמען א. אַנד. מענער-גאַלאַנטעריע וואָל און זיידענשטאַף, גאַרדינען, דעקען און ווייסוואַרען צו אויספערקויף-פרייזען.

אדל סודאוריטש

וועלכע האָבען אונז אויסגעוויזען טיעפען מיטגעפֿיהל און אַ בעגעגען דעם לעצטען פּוּר אונזער אונגעפֿעסליכער פרוי און מוטער נ"ע אדל סודאוריטש
וּבפֿרט די גבאים אין מיטגלידער פון דער חברה קדישא, גאַר בעזונדער דעם חשוב'ען יושב ראש ר' משה האַלבער פאַר זיין וואַרימען הספֿד, דריקען אויס דעם אינגסטען דאַנק די אין טיעפען טרויער פּאַרבלעבענע מאַן און שאַכטער.

FABRIKARIA, i PRALNIA CHEMICZNA „KRYSZTAŁ”

ul. Berka Joselewicza 2 i Warszawska 37.
מאכט בעקאַנט, אז איצט ווערט געוואַשען מיט א הערליכען שפּיגעל-בלאַנק, וואס איז נאָך ביי איצט אין טשעכאָסלאַקאָו נישט געווען. כדי צו איבערצייגען וועגען דעם די קונדשאַפֿט האָבען מיר פערביליגערט די פרייזען:
א קאַלנער מיט א הערליכען גלאַנץ 10 גר.
א העמד - - - - - 40
אויך ווענען פערביליגערט געוואַרען די פרייזען אויף כעמיש וואַשען און פאַרבען. פֿלעקען ווערען ארויסגענומען אויפ'ן אָרט. ספּעציאַליטעט: פאַרבען לעדערנע קורטקעס

קאַנקורס

דערמיט פערשפּענטליכט די קהלה-פערזאמלונג א קאַנקורס אויף איינאַרדנען א זעלנער-קונד אויף פסח פאר 200 ביז 250 פערזאָן. רעפֿעקטאַנטען מווען אַריינגעבען אַפּערטען אין דער קהלה-קאַנצעלאַריע, אַלעז 10 ביז מאַנטאַג, דעם 11 ד. ח. איינשליסליך. קהלה-פערזאמלונג אין טשעכאָסלאַקאָו. סשענסטאַכאָו, דעם 7 אפריל 1938 י.

הננו מביעים את התנחלותנו החמה בצערו הגדול של איש נכבד חברינו הנפאי דחברה - קדישא מר מררכי סודאוריטש נ"ע למות עליו אשתו הצדינה
אדל ז"ל
בעבורתו הצבורית ימצא נחמים ולא יוסף לדאבה עוד.
הגבאים רחברה-קדישא משה האַלבער, חיים דן ליפשיץ, דוד מרקוביץ, קלמן שטאהל, דוב פאַטשאַעוויטש.

SZKOŁA TAŃCÓW baletm. Kosteckiego

w lokalu własnym
ul. Waszyngtona № 6.
Zapisy na lekcje kompletowe i pojedyncze. codziennie od 10-21
א כ מ נ ג: יעדען שבת פראַקטישע, רעקציע פאַר יודישער געזעלשאַפֿט. אָנהויב 7 30 אָנזען. - ערשטקלאַסיגע מוּזיק.

דאס וויין-און בראַנפֿען-געוועלכ
אימפּעריאַל-ה. דראַדזיק פּילסורסקי 7
עמפֿעהלט:
וויין אויף אדבע כוסות, שליוואַוויץ 50 פּראַנץ, שפּירט 96 פּראַנץ, ברמל-וויין, מעהר, אַריגינעלען אונגאַרישען וויין פֿשר לחג הפסח צוגענגליכע פרייזען. רעיעלע בעהאַנדלונג.

דעם געוון פּרעזעס ה' מררכי סודאוריטש צוילעב'ן טויט פון זיין פרוי
אדל ז"ל
דריקט אויס דעם טיעפעסטען מיטגעפֿיהל די פערזאמלונג פון „תומכי עניים”.

Protekt od BOLU GŁOWY

DLA DOROSŁYCH ZE ŻŁAZKĄ KOWALSKINA
stosuje się również
PRZY PRZEZIEBIENIU GRYPY i KATARZE

Naszej profesorce p. dr. J. Güntzbergowej z powodu śmierci
Jej MATKI
składa wyrazy serdecznego ubolewania
Klasa III-b
Gimn. Tow. Żyd. Szk. Śr. w Częstochowie.

אונזער פערזאמלונגס מיטגליד ה' אברהם שומאכער צוילעב'ן טויט פון זיין פרוי
שיינדל ז"ל
דריקט אויס דעם טיעפעסטען מיטגעפֿיהל די פערזאמלונג פון „בית לחם”.

עם איז דאך

ממש א חרפה...

מילא, די פיקטען זענען געפירט געווארן, עס העלפען נישט דעריבער קיין שום אינטערעסען און השת-לותן, נאר מען מוז דעם קאפ אראפבייגן און צוקוקן, ווי אזוי מען רייסט ארויס ביידן דעם פיסען פון מיל, צוריקגעשוועט איז דאך דאס נישט צו פערשטעקן: ווי הייסט, בירגער, וועלכע זענען בעררייט פון צו פער- נעמען מלוכה אמטען, בירגער, וועלכע מען לאזט נישט צו צו א גאנצע רייע פונעם צווייגען, כאטש זיי ערפולען אלע פליכטען פאר דער מלוכה, און ווען אט די בירגער פערנעמען זיך מיט'ן האנדעלס צווייג, לאזט מען הפקר- יונגען אונגעשטערט זיך אויפגעשטעלען ביי זייערע געוועלבער און נישט אריינגלעזן אהין קיין קינה? אבער, ווי געזאגט, איז דאס מצד די רעני- רונט פאקטארען נישט געשטערט, נאר דערצו נאך דערלויבען אויף א שטענ- דליכען און בעליידגען נייגער, א גאנצען קמץ פון יריי און א האלבץ מיליאן יורען, דאס איז שוין פאקטיש נישט צו פערשטעקן.

ווען עס געהן ארויך מענשען אין גאס און מאכען א טומעל, אדער ווען מען שטעלט זיך ארום א מינוט אויפ'ן טראפאר, מוז מען בעזעהלען די שטראפ מאנארען פאר שטרעפן די עפענטליכע רוח, און דאך געהן ארום א גאנצען טאג ספעציעל געווענע פארשוניגען, וועלכע שרייען און ליאר- מען און-גארנישט מען שטערט זיי אפילו נישט.

און דער עיקר איז דאך דאס, וואס זיי שרייען נישט גלאס אין דער וועלט אריין, נאר מען זידעלט און מען שעת פוילישע בירגער, אמת, יודען, אבער די יודען זענען דאך אנאקסי- ווער טייל פון דער בעפעלקערונג, וועלכע לעבען אין פוילען. ביז איצט זענען דאך מיר יודען נאך גלייכב- רעכטיגע בירגער, גלייך מיט די פוילישע בירגער פון קריסטליכען גלויבען. ס'זאל אויך דערלויבען, אז מען זאל עפענטליך רופען און העצען איין טייל בעפעלקערונג אויף דער אנדער- רער טייל.

אין די היינטיגע צייטען ווערען אפילו א סך פערשטענדליכע זאכען

פאר דער עיקר איז דאך דאס, וואס זיי שרייען נישט גלאס אין דער וועלט אריין, נאר מען זידעלט און מען שעת פוילישע בירגער, אמת, יודען, אבער די יודען זענען דאך אנאקסי- ווער טייל פון דער בעפעלקערונג, וועלכע לעבען אין פוילען. ביז איצט זענען דאך מיר יודען נאך גלייכב- רעכטיגע בירגער, גלייך מיט די פוילישע בירגער פון קריסטליכען גלויבען. ס'זאל אויך דערלויבען, אז מען זאל עפענטליך רופען און העצען איין טייל בעפעלקערונג אויף דער אנדער- רער טייל.

אין די היינטיגע צייטען ווערען אפילו א סך פערשטענדליכע זאכען

פאר דער עיקר איז דאך דאס, וואס זיי שרייען נישט גלאס אין דער וועלט אריין, נאר מען זידעלט און מען שעת פוילישע בירגער, אמת, יודען, אבער די יודען זענען דאך אנאקסי- ווער טייל פון דער בעפעלקערונג, וועלכע לעבען אין פוילען. ביז איצט זענען דאך מיר יודען נאך גלייכב- רעכטיגע בירגער, גלייך מיט די פוילישע בירגער פון קריסטליכען גלויבען. ס'זאל אויך דערלויבען, אז מען זאל עפענטליך רופען און העצען איין טייל בעפעלקערונג אויף דער אנדער- רער טייל.

אין די היינטיגע צייטען ווערען אפילו א סך פערשטענדליכע זאכען

פאר דער עיקר איז דאך דאס, וואס זיי שרייען נישט גלאס אין דער וועלט אריין, נאר מען זידעלט און מען שעת פוילישע בירגער, אמת, יודען, אבער די יודען זענען דאך אנאקסי- ווער טייל פון דער בעפעלקערונג, וועלכע לעבען אין פוילען. ביז איצט זענען דאך מיר יודען נאך גלייכב- רעכטיגע בירגער, גלייך מיט די פוילישע בירגער פון קריסטליכען גלויבען. ס'זאל אויך דערלויבען, אז מען זאל עפענטליך רופען און העצען איין טייל בעפעלקערונג אויף דער אנדער- רער טייל.

אין די היינטיגע צייטען ווערען אפילו א סך פערשטענדליכע זאכען

פאר דער עיקר איז דאך דאס, וואס זיי שרייען נישט גלאס אין דער וועלט אריין, נאר מען זידעלט און מען שעת פוילישע בירגער, אמת, יודען, אבער די יודען זענען דאך אנאקסי- ווער טייל פון דער בעפעלקערונג, וועלכע לעבען אין פוילען. ביז איצט זענען דאך מיר יודען נאך גלייכב- רעכטיגע בירגער, גלייך מיט די פוילישע בירגער פון קריסטליכען גלויבען. ס'זאל אויך דערלויבען, אז מען זאל עפענטליך רופען און העצען איין טייל בעפעלקערונג אויף דער אנדער- רער טייל.

אין די היינטיגע צייטען ווערען אפילו א סך פערשטענדליכע זאכען

פאר דער עיקר איז דאך דאס, וואס זיי שרייען נישט גלאס אין דער וועלט אריין, נאר מען זידעלט און מען שעת פוילישע בירגער, אמת, יודען, אבער די יודען זענען דאך אנאקסי- ווער טייל פון דער בעפעלקערונג, וועלכע לעבען אין פוילען. ביז איצט זענען דאך מיר יודען נאך גלייכב- רעכטיגע בירגער, גלייך מיט די פוילישע בירגער פון קריסטליכען גלויבען. ס'זאל אויך דערלויבען, אז מען זאל עפענטליך רופען און העצען איין טייל בעפעלקערונג אויף דער אנדער- רער טייל.

אין די היינטיגע צייטען ווערען אפילו א סך פערשטענדליכע זאכען

קורצע ידיעות פון דער וואך.

אין דרום-טייל פון דער פראווינץ שאנסינג אין כינע, קומען פאר זייט 2 וואכען העפטיגע קאמפען צווישען טאווערשאנע געהט אביסל פון האנד צו האנד. 7 כינעזישע דייוויזיעס זענען בעדראהט אירומגערינגעלט צו ווערען.

אין שפאניען געהען די אויפ- שטענדער פון נצחון צו נצחון. די לא- גע פון רעגירונגס-מיליטער איז זעהר א קריטישע. די אויסשטענדער האבען פערנעמען די סטראטעגיש וויכטיגע שטעט לעריוא, נאנדעס, מארעלא ווי אויך די פארט-שטאט טארטאזא און אזוי ארום דערנעביש צום ים.

די ענגליש איסאליעינישע אונטער-האנד-לונגען שטיצען זיך נאר אויף קלאנגען. דער רעזולטאט פון די דאזיגע אונטער-האנדלונגען וועט בעוואוסט ווערען אין פערלויף פון די נאנהעסטע 10 טעג.

לויט די ידיעות פון דער ענגלישער פרעסע זאל זיך איספליען בעציהען פיינדליך צו דער שאנגונג פון א יודי- שער מלוכה אין א"י.

די רעגירונג פון לעאן בלום האט אריינגעטראגען אין פארלאמענט א גע- זעץ וועלכע פולמאכטען פאר דער רע- גירונג אין צוזאמענהאנג מיט'ן דורכ- פיהרען וויכטיגע פינאנץ-רעפארמען. די אונטערשטענדרליך, אבער פונדעסטוועגען איז דאך נאך דא אין פוילען א געזעץ, וואס איז גלייך פאר אלע און פערפליכ- טעט אלעמען. מיר זענען דאך פארט נאך, לויט דער קאנסטיטוציע, נישט בירגער פון א דריטער מדרגה, ס'זאל ווי קאן דאס געמאלט ווען. אז אזעלכע- ליכע העסקירות זאל נישט בעשטראפט ווערען.

מיר יודען זענען אפילו געוואוינט צו בעליידונגען, אבער געוואלד-גע- שריגען ווי אזוי איז דאס געגליק, אז די מאכט וועלכע דארף אבהיטען די רוח און ארדנונג אין סטאטס און ש- יען דעם כבוד פון יעדען יחיד, זאל אוועקעס דערלויבען.

מיר ווילען שוין נישט רעדען פון א גאנצע רייע אנדערע טענות, נאר דאס אליין, וואס אוועלכע ווילדע מעשים ווערען נישט כעשטראפט, איז דאך א חרפה און דאס נישט פאר אונז...

אין די היינטיגע צייטען ווערען אפילו א סך פערשטענדליכע זאכען

פאר דער עיקר איז דאך דאס, וואס זיי שרייען נישט גלאס אין דער וועלט אריין, נאר מען זידעלט און מען שעת פוילישע בירגער, אמת, יודען, אבער די יודען זענען דאך אנאקסי- ווער טייל פון דער בעפעלקערונג, וועלכע לעבען אין פוילען. ביז איצט זענען דאך מיר יודען נאך גלייכב- רעכטיגע בירגער, גלייך מיט די פוילישע בירגער פון קריסטליכען גלויבען. ס'זאל אויך דערלויבען, אז מען זאל עפענטליך רופען און העצען איין טייל בעפעלקערונג אויף דער אנדער- רער טייל.

אין די היינטיגע צייטען ווערען אפילו א סך פערשטענדליכע זאכען

פאר דער עיקר איז דאך דאס, וואס זיי שרייען נישט גלאס אין דער וועלט אריין, נאר מען זידעלט און מען שעת פוילישע בירגער, אמת, יודען, אבער די יודען זענען דאך אנאקסי- ווער טייל פון דער בעפעלקערונג, וועלכע לעבען אין פוילען. ביז איצט זענען דאך מיר יודען נאך גלייכב- רעכטיגע בירגער, גלייך מיט די פוילישע בירגער פון קריסטליכען גלויבען. ס'זאל אויך דערלויבען, אז מען זאל עפענטליך רופען און העצען איין טייל בעפעלקערונג אויף דער אנדער- רער טייל.

אין די היינטיגע צייטען ווערען אפילו א סך פערשטענדליכע זאכען

פאר דער עיקר איז דאך דאס, וואס זיי שרייען נישט גלאס אין דער וועלט אריין, נאר מען זידעלט און מען שעת פוילישע בירגער, אמת, יודען, אבער די יודען זענען דאך אנאקסי- ווער טייל פון דער בעפעלקערונג, וועלכע לעבען אין פוילען. ביז איצט זענען דאך מיר יודען נאך גלייכב- רעכטיגע בירגער, גלייך מיט די פוילישע בירגער פון קריסטליכען גלויבען. ס'זאל אויך דערלויבען, אז מען זאל עפענטליך רופען און העצען איין טייל בעפעלקערונג אויף דער אנדער- רער טייל.

אין די היינטיגע צייטען ווערען אפילו א סך פערשטענדליכע זאכען

עס איז דאך

רעגירונג שטעלט אבער ארויס אז ראדיקאל פראגראם, דאס מען איז זי- כער, אז נישט נור דער סענאט נור אויך דער פארלאמענט וועט דאס גע- זעץ אפמאכען.

די לעצטע צייט איז צו פערצייל- כענען א פארשטארקטע אראבישע טע- רא-אר-און סאבאמאזש-אקציע אין א"י. ביים כרמל וואלד, הינטער חיפה איז א גרופע פון 20 יודישע ארבייטער בעפאלען געווארען פון א גרעסערע אראבישע גאנצע. די יודישע ארבייטער האבען געשטעלט א העלדישען ווידער- שטאנד, דער ארבייטער מרדכי בער איז דער'הרנע'ט געווארען, א צווייטער ארבייטער איז לייכט פערוואונדעט גע- ווארען.

אין עמק חפר איז בעשאפען גע- ווארען דורך די סעקארעטען דער ישוב אלונים. עס איז געקומען צו א שיעור'י צווישען דעם ארויטער וועפענס- מיליטער און די טעראריסטען. די ארא- בער האבען געליטען גרויסע פערלוס- טען. די יודישע קאמאנדאס האבען ביים פערטיידיגען זיך ארויסגעווען העלדישקייט.

דאס ירושלימער אפלאציע-גע- ריכט האט בעשטעטיגט דעם טויט- ארט'ייל וואס איז דורך זעם חיפה'ער געריכט ארויסגעטראגען געווארען אויף דעם יודישען פאליציאנט מרדכי שווארץ, וועלכער איז אנגעקלאגט געווארען אין דערמארדען אראבישען פאליציאנט. די פערטיידיגער האבען אנגעקניגט א קאסאציע צום העכסטען געריכט אין לאנדאן.

דאס לובלינער אפלאציע-געריכט האט בעטראכט דעם פראצעס געגען פשיטקער בעשולדיגטען יצחק פריד- מאן, וועלכער איז פער'משעם געווא- רען צו 6 יאהר תפיסה פאר שיען בעת די געשעהענישען אין פשיטק. דאס העכסטע געריכט האט דעם פרא- צעס איבערגעשיקט צום בעטראכטען צוריק אין לובלינער געריכט. דאס געריכט האט ארויסגעטראגען ארא- טייל לויט וועלכען יצחק פרידמאן ווערט אינגאנצען פרייגעשראפט.

אין צוזאמענהאנג דערמיט וואס 22 שטעט פון ווארשאווער און לא- דער וואוינאוודעס זענען פון ערשטען אפריל פערלייגט גע- ווארען מיט דער פויגער און פא-

עס איז גארנישט געפארט, וואלט זיך די וועלט געמענט שלאגען דעם קאפ אין דער וואנט. וואס קומט אבער ארויס, אז אלעס וואס פאסירט אויף דער וועלט, ויהרהר אונז אן, אזוי ווי די צוויי מיליאנער מענשען, וואס די וועלט פערמאגט, וואלט נישט געקאנט עקוויסירען, ווען מ'זאל קיין יודען- פראגע נישט זיין.

אבער נישט וועגען דעם - פויגט זיך צו מיר צו מיין שכן - וויל איך מיט אייך שמופען, ווארום די אלע רייד וועגען זענען ביי דער וועלט ישר, און פארדערען אמת און גערעכטיגקייט, איז אנוועזן פאר בלענדיג און פאר אוועלכען דאכט זיך מיר, האלט איהר מיך נישט. אויב עס איז יא נאך דא וועגען וואס צו רעדען, איז וועגען אונזערע היימישע ספעציעל יודישע ענינים, כ'מיין דאס, וואס מיר זענען צווישען זיך אליין צוריסען. עס וואלט שוין סאקי צייט געווען, אז מיר יודען צווישען זיך גווא זאלען קומען צו דער מסקנא, דאס מיר מוזען אויפהערען צווישען זיך ארומצורייסען און איינ- שטעלען די לאנגדויערענדען שלום.

עס - מאך איך אויפ'ן שוים דער האנד - כ'גלויב נישט, אז איהר זאלט מיט אונזערע יודען עפיס מאכען, ווא- רום אויב נאכדעם ווי יודען ליידען אזוי פיעל צרות און פארענויג, קיינען זיי זיך נאך אזוי פיעל ארום, וועט שוין קיין שום זאך אונז נישט העל- פן.

ס'איז נישט אמת-רייסט מיר איבער מיין שכן-אודאי וועל איך נישט לייקענען, אז אונזערע יודען זענען דאס דער עם קשה עורף, פונ- דעסטוועגען זיך מייאש זיין טאך מען אויך נישט. אלס א פאקט וועל איך אייך ברענען די לעצטע געשעהעני- שען בעת'ן פראיעקט פון אס'ר'ן די יודישע שחיטה. אט, זעהט איהר, אין דער דאזיגער עת צרה איז דאך גע- ווענען דאס גאנצע פוילישע יודענטום

עס איז גארנישט געפארט, וואלט זיך די וועלט געמענט שלאגען דעם קאפ אין דער וואנט. וואס קומט אבער ארויס, אז אלעס וואס פאסירט אויף דער וועלט, ויהרהר אונז אן, אזוי ווי די צוויי מיליאנער מענשען, וואס די וועלט פערמאגט, וואלט נישט געקאנט עקוויסירען, ווען מ'זאל קיין יודען- פראגע נישט זיין.

אבער נישט וועגען דעם - פויגט זיך צו מיר צו מיין שכן - וויל איך מיט אייך שמופען, ווארום די אלע רייד וועגען זענען ביי דער וועלט ישר, און פארדערען אמת און גערעכטיגקייט, איז אנוועזן פאר בלענדיג און פאר אוועלכען דאכט זיך מיר, האלט איהר מיך נישט. אויב עס איז יא נאך דא וועגען וואס צו רעדען, איז וועגען אונזערע היימישע ספעציעל יודישע ענינים, כ'מיין דאס, וואס מיר זענען צווישען זיך אליין צוריסען. עס וואלט שוין סאקי צייט געווען, אז מיר יודען צווישען זיך גווא זאלען קומען צו דער מסקנא, דאס מיר מוזען אויפהערען צווישען זיך ארומצורייסען און איינ- שטעלען די לאנגדויערענדען שלום.

עס - מאך איך אויפ'ן שוים דער האנד - כ'גלויב נישט, אז איהר זאלט מיט אונזערע יודען עפיס מאכען, ווא- רום אויב נאכדעם ווי יודען ליידען אזוי פיעל צרות און פארענויג, קיינען זיי זיך נאך אזוי פיעל ארום, וועט שוין קיין שום זאך אונז נישט העל- פן.

ס'איז נישט אמת-רייסט מיר איבער מיין שכן-אודאי וועל איך נישט לייקענען, אז אונזערע יודען זענען דאס דער עם קשה עורף, פונ- דעסטוועגען זיך מייאש זיין טאך מען אויך נישט. אלס א פאקט וועל איך אייך ברענען די לעצטע געשעהעני- שען בעת'ן פראיעקט פון אס'ר'ן די יודישע שחיטה. אט, זעהט איהר, אין דער דאזיגער עת צרה איז דאך גע- ווענען דאס גאנצע פוילישע יודענטום

מערנער וואוינאוודעס, איז אין די דאזיגע שטעט פערבאטען געווארען די יודישע שחיטה. די אינטערווענץ פון דער „אגודת הרבנים" און אגודת-מיינסטעריום האט נישט געבראכט קיין רעזולטאט. די שכנות'דיגע שטעט פון דער לאדזער און ווארשאווער וואי- ווארום וועלען בעזארגען מיט כשר פלייש די שטערט, וואו די שחיטה איז פערבאטען.

די דער אינטערנאציאנאלער שאך- טורניר אין לאדז איז פערענדיגט גע- ווארען. דעם ערשטען פריז האט בע- קומען דער יוגאסלאווישער מייסטער פריץ. דאס צווייטע ארט האט פערנו- מען ד"ר טארטאקאווער.

די ענגלישע רעגירונג האט אנער- קענט דעם אנשלוס פון עסטרייך מיט דייטשלאנד. דער דאזיגער פאקט האט ארויסגערופען גרויס צופרידענהייט און דייטשלאנד.

אין ווען קומען פאר ווייטערע ארעסטען פון יודישע פערזענליכקייטען. עס זענען לעצטענס ארעסטירט געווא- רען הרב הערצאג פון גראץ, אינ ש- ינער שטראס, וועלכער איז געוועזען א גאנצער מיטאראבייטער פון וועלט- בעריהמען פויקער הענריק הערץ און דער יודיש. דייטשער שריפטשטעלער פליקס סאלטען.

אין אלע 22 מערק אין ווען זענען די יודען געצוואונגען געווארען צו שליסען די געשעפטען און די גרע- טערע יודישע אונטערנעמונגען זענען בעשטימט געווארען נאצי-קאמיסארען, וועלכע האבען די השגחה איבער די דאזיגע געשעפטען.

פון 1 טען אפריל אן איז די בריטישע פאליציי צוריקגעצויגען גע- ווארען פון תל אביב און אלע סונק- ציעס ווערען אויסגעפיהרט דורך דער יודישער פאליציי.

אין העכסטען געריכט איז פאר- געקומען דער פראצעס פון אדוו. שו- מאנסקי, וועלכער איז פערמשפט גע- ווארען אין אפלאציע-געריכט אויף 8 חרשים תפיסה פאר בעליידגען דעם יוסיפ-מיינסטער גראבאווסקי. אין העכ- סטען געריכט איז דער פראצעס פאר- געקומען געפענטליך און דאס געריכט האט ארויסגעטראגען ארא- טייל לויט וועלכען יצחק פרידמאן ווערט אינגאנצען פרייגעשראפט.

אין צוזאמענהאנג דערמיט וואס 22 שטעט פון ווארשאווער און לא- דער וואוינאוודעס זענען פון ערשטען אפריל פערלייגט גע- ווארען מיט דער פויגער און פא-

עס איז גארנישט געפארט, וואלט זיך די וועלט געמענט שלאגען דעם קאפ אין דער וואנט. וואס קומט אבער ארויס, אז אלעס וואס פאסירט אויף דער וועלט, ויהרהר אונז אן, אזוי ווי די צוויי מיליאנער מענשען, וואס די וועלט פערמאגט, וואלט נישט געקאנט עקוויסירען, ווען מ'זאל קיין יודען- פראגע נישט זיין.

אבער נישט וועגען דעם - פויגט זיך צו מיר צו מיין שכן - וויל איך מיט אייך שמופען, ווארום די אלע רייד וועגען זענען ביי דער וועלט ישר, און פארדערען אמת און גערעכטיגקייט, איז אנוועזן פאר בלענדיג און פאר אוועלכען דאכט זיך מיר, האלט איהר מיך נישט. אויב עס איז יא נאך דא וועגען וואס צו רעדען, איז וועגען אונזערע היימישע ספעציעל יודישע ענינים, כ'מיין דאס, וואס מיר זענען צווישען זיך אליין צוריסען. עס וואלט שוין סאקי צייט געווען, אז מיר יודען צווישען זיך גווא זאלען קומען צו דער מסקנא, דאס מיר מוזען אויפהערען צווישען זיך ארומצורייסען און איינ- שטעלען די לאנגדויערענדען שלום.

עס - מאך איך אויפ'ן שוים דער האנד - כ'גלויב נישט, אז איהר זאלט מיט אונזערע יודען עפיס מאכען, ווא- רום אויב נאכדעם ווי יודען ליידען אזוי פיעל צרות און פארענויג, קיינען זיי זיך נאך אזוי פיעל ארום, וועט שוין קיין שום זאך אונז נישט העל- פן.

ס'איז נישט אמת-רייסט מיר איבער מיין שכן-אודאי וועל איך נישט לייקענען, אז אונזערע יודען זענען דאס דער עם קשה עורף, פונ- דעסטוועגען זיך מייאש זיין טאך מען אויך נישט. אלס א פאקט וועל איך אייך ברענען די לעצטע געשעהעני- שען בעת'ן פראיעקט פון אס'ר'ן די יודישע שחיטה. אט, זעהט איהר, אין דער דאזיגער עת צרה איז דאך גע- ווענען דאס גאנצע פוילישע יודענטום

עס איז גארנישט געפארט, וואלט זיך די וועלט געמענט שלאגען דעם קאפ אין דער וואנט. וואס קומט אבער ארויס, אז אלעס וואס פאסירט אויף דער וועלט, ויהרהר אונז אן, אזוי ווי די צוויי מיליאנער מענשען, וואס די וועלט פערמאגט, וואלט נישט געקאנט עקוויסירען, ווען מ'זאל קיין יודען- פראגע נישט זיין.

אבער נישט וועגען דעם - פויגט זיך צו מיר צו מיין שכן - וויל איך מיט אייך שמופען, ווארום די אלע רייד וועגען זענען ביי דער וועלט ישר, און פארדערען אמת און גערעכטיגקייט, איז אנוועזן פאר בלענדיג און פאר אוועלכען דאכט זיך מיר, האלט איהר מיך נישט. אויב עס איז יא נאך דא וועגען וואס צו רעדען, איז וועגען אונזערע היימישע ספעציעל יודישע ענינים, כ'מיין דאס, וואס מיר זענען צווישען זיך אליין צוריסען. עס וואלט שוין סאקי צייט געווען, אז מיר יודען צווישען זיך גווא זאלען קומען צו דער מסקנא, דאס מיר מוזען אויפהערען צווישען זיך ארומצורייסען און איינ- שטעלען די לאנגדויערענדען שלום.

עס איז גארנישט געפארט, וואלט זיך די וועלט געמענט שלאגען דעם קאפ אין דער וואנט. וואס קומט אבער ארויס, אז אלעס וואס פאסירט אויף דער וועלט, ויהרהר אונז אן, אזוי ווי די צוויי מיליאנער מענשען, וואס די וועלט פערמאגט, וואלט נישט געקאנט עקוויסירען, ווען מ'זאל קיין יודען- פראגע נישט זיין.

אבער נישט וועגען דעם - פויגט זיך צו מיר צו מיין שכן - וויל איך מיט אייך שמופען, ווארום די אלע רייד וועגען זענען ביי דער וועלט ישר, און פארדערען אמת און גערעכטיגקייט, איז אנוועזן פאר בלענדיג און פאר אוועלכען דאכט זיך מיר, האלט איהר מיך נישט. אויב עס איז יא נאך דא וועגען וואס צו רעדען, איז וועגען אונזערע היימישע ספעציעל יודישע ענינים, כ'מיין דאס, וואס מיר זענען צווישען זיך אליין צוריסען. עס וואלט שוין סאקי צייט געווען, אז מיר יודען צווישען זיך גווא זאלען קומען צו דער מסקנא, דאס מיר מוזען אויפהערען צווישע

יודען אין אראבער אין דער געשיכטע

(סוף)

געווארען, זאל האבען דעמאלס בענייט געווארען. מאנכע יודישע וויסנשאפט-מלכר וואונדערן זיך אויף דעם, ווען מ'זאל אבער אננעמען, אז טראץ דאס מבטל מאכען אין יאהר 429 (ד' קפ"ט) דורך דער ביזאנטישער אימפעריע דאס נשיאות און ממילא אויך די סנהדרין אין דער צווייטער צייט צוריק אויס-געשטעלט געווארען און אזוי אונז-מערקט עקזיסטירט ביז דעם אַנקומען מן די אַראַבער דאָן איז זיך שוין לגמרי נישטאָ אויף וואָס צו וואַנדערן. די אַראַבער זענען נישט געווען אזוי נישט-פּעראַגנערש לגבי די יודישע אויטאָנאָמע פּערוואַלטונג אַראַנגירן ווי די קייטער, וועלכע האָבען זיך אַ-טראַכט ווי די יורשים פון יודענטום. ס'איז זיך דעריבער אויך נישט צו וואַנדערן אויף דער פּערוואַלטונג אין צפּת מיט ר' יעקב בירב בראש, וואָס האָט אין יאהר 1570 (ש"ל) געהאַט ברעח צו בענייט די סמיכה און אויסשטעלען די סנהדרין. די דאָזיגע אונטערנעמונג פּאַלט אַבער דאָן דורך צוליב דעם, ווייל אינצווישן ווערען די טערקען הערשען פון ארץ ישראל און זיי בעציען זיך נעגאטיוו צו יע-דען סימן פון זעלבסט-פּערוואַלטונג ביי זייערע פּעלקער. דאָנענען מיט די אַראַבער האַלטען זיך די יודען ענג צונויפגעבונדען און אויך בעת נאָפּאָ-לעצן פּערנעמט ארץ ישראל האַלטען זיך די אַראַבער און יודען פּעסט ביי-אַנדער.

ערשט צוליב דער פּערגלייחערטייט, וואָס אַנטשטייט אין דעם מאַכעמאָד-נישען גלויבען, הויבען אָן די יודען, געוואַנדערט אין צפון אַפריקא און אַראַביע, צו לייזען אַלץ מעהר פון נייע אונטערדריקונגס-שטורמען. אזוי איז די לאַגע פון די יודען אין תימן אַראַבערענע צענטערען צו איהר איצ-טיגען נידריגען מצב ערשט זינט די קאַמפּען פון די וואַהאַביטען (א נייע פּאַנאַטישע מאַכעמאָדישע סעקטע) אין יאהר 1750 (תק"ו), וועלכע האָבען בעהערשט דאָס דאָזיגע לאַנד. אין צפון אַפריקא געהט ארויס דער

די גורל בענייט צוואַקייט פון יודען און אַראַבער מאַכט דורך אַ פּייער פּראָצע אין די צייטען פון די מסעי הצלב, ווען גאַספּירד פון בולגאַר פּערנעמט ירושלים אין יאהר 1096 (תתנ"ו), אַרדענט ער איין אַ גלייכע בלוט באַד צווישען אַראַ-בער ווי צווישען יודען. די יודען ווע-רען דאָן כמעט אינגאַנצען פּערשוואַנ-דען פון ארץ ישראל. אין יאהר 1169 (תתקס"ט) געפינט ר' בנימין מטולידה, דער יודישער וועלט רייזענדר, צוויי הונדערט יודען אין ירושלים. אין זעקס יאהר אַרום ווערען זיי אַבער ביז איי-נעם ווייטער פּערטריבען. די מורא-דיגסטע לייזען געגען אַבער דורך די יודען אין א"י נישט מצד די אַראַבער און אַפילו נישט אזוי מצד די קריסטער, וועלכע האָבען זיך גאַנץ ווייניג גע-האַלטען אין א"י, נאָר מצד די מאַג-גאַלען, וועלכע פּערנעמען אין יאהר 1260 (ה' ס') דעם גאַנצען מורח, פּער-וואַנדלענדיג אַלץ אין אַ מדבר. אין יאהר 1267 (ס"ז) האָט דער רמב"ן מיט גרויס אַנטערנעמונג געמוזט בענייען די ירושלימער קהלה, וואו ס'זענען סך-הכל געוועזען צוויי יודען.

זייט דעם יאהר 1187 (תתקנ"ז), ווען סאַלאַדין, דער אַראַבער קעניג פון מצרים, האָט פּערנעמט ארץ ישראל ווערט און פּערבלייבט ארץ ישראל אַ מקום מקלט פאַר יודישע פליטים פון איראָפּאָ. וויכטיג פאַרן דערקענען די יודיש-אַראַבישע פּערהעלטנישען אין דער תקופה פון נאָכ'ן ערצערן ארץ-ישראל דורך די אַראַבער איז דער פּאַסט, וועלכער איז די לעצטע צייט בעוואוסט געווארען דורך מאַספּעריאַלען פון דער בעריהמטער גניזה אין קאַפּאָריאַ, נעמי-לין: אין אַכטען און צעהנטען יאהר-הונדערטער האָט אויפ'ן הר-היותים געהאַט זיין זיך-אַרט א סנהדרין מיט זעהר ברייטע קאַמפּעטענצען. די אַראַ-בער האָבען די סנהדרין געגעבען זאָ-נאָר דאָס רעכט פון משפּט'ן דיני נפשות און דער קדיש החדש פ"פ הראי, וואָס איז דורך די רוימער בטל

Namoczyć bieliznę przed praniem!

Proszek Schichta, dzięki zawartości mydła zaoszczędzi Pani wiele trudu: w ciągu nocy rozpuści brud tak gruntownie, że bielizna po krótkim gotowaniu będzie idealnie czysta.

PROSZEK SCHICHTA

rozpuszcza brud, bo zawiera mydło

פאַנאַטישער יודען-האַס פון די נישט אַראַבישע אָנהענגער פון איסלאַם, נעמליך: פון די בערבּערן. אלס פּועל-יוצא פון די דאָרטיגע בעציהונגען לגבי די יודען, ענטשטעהען ביי די יודען זעהר אונגעוונדע סאַפּיאַלע פּער-העלטנישען. ס'פּעהלט צווישען די יו-דען אינגאַנצען דער מיטעלשטאַנד, פון איין זייט הויף-יודען מיט געוואל-דיג-גרויסע פּערמעהענס, וועלכע פּוע-לען פּאַלען אַפּטע קרבות—ווי אין אונ-ציוויליזירטע לענדער—פון פּע-שידענע אינטעריעס און גלובליס ווי ס'איז גע-ווען דער פּאַל מיט דעם אין אַזאַמבורג ענטלעפּענעם צפון אַפריקאַנישען רייכען יוד שמואל סינוועל און פון דער אַג-דערער זייט הונגעריגע אַרימע פּראָ-לעטאַריע, וועלכע זענען נאָך היינט א שוואַרע לאַסט אויף די קהלות.

בנוגע דעם יודיש גייסטיגען לעבען אין צפון אַפריקאַ, איז דאָרטען תמיד זעהר הויך געשטאַנען דער למוד התורה, וועלכער איז בעזונדערס הויך געווען אין די צייטען פון רבנו יצחק אלפסי, מיט לערך 800 יאהר צוריק און האָט א נייעם אויפשוואַנג בעקו-מען מיט פּיעל הונדערטער יאהרען שפּעטער, נעמליך נאָכ'ן צופלוס פון ענגלישע פליטים, א אייגענאַרטיגער שטריך איז דער פּערנעמען זיך דאָרט פּיעל מיט חכמת הנסתר, וואָס האָט דאָרט אַנגענומען אונגעוונטע פאַרמען. אַב איז די ניגונג צו מיסטיציזם אויך פּערשפּרייט צווישען די אַראַבער. כאַראַקטעריסטיש איז דער היבשער אַרט וואָס ס'פּערנעמט אין די הלכה'שע פּערהאַנדלונגען פון די צפון-אַפריקאַ-נישע גדולים די פּראָגע וועגען צוריק-קעהר פון די אַנוסיס, וואָס איז משמעות געווען אַ אַפּטער אַקטועלער ענין ביים צפון אַפריקאַנישען יודענטום, צוליב דעם אַפּטען אַנקומען אַהין פון שפּאַ-נישע מאַראַנען.

פאַר דער פּערהעלטניש צווישען יו-דען און אַראַבער אין תימן איז זעהר בעלע-הערענד דער לפי ערך זעהר קליי-נער איינפלוס, וואָס די שפּאַך פון דעם הערשענדען פּאַלק אין תימן האָט געהאַט אויף דער שפּאַך פון די דאָר-טיגע יודען. אין דער צייט וואָס דאָס העברעאיש אין אלע גאַהנעס מורח-לענדער ווערט גערעדט מיט דער פּאָרדישער אויסשפּראַך, וועלכע שטעהט

וואָס געהערט, וואָס געוועהן.

פּרויען און אויסגעזעהען אזוי ווי יום-כפור צו געליה, די יללות אין דער ווייבער שוהל און אויך פון די מענער, בעת עס האָט גערעט ר' משה האל-טער און דערצעהלט וועגען די אָהן אַ שווער צוה און גיורת, וואָס סיסטען זיך אויף אונז, זענען געווען אויסער-געוואַנליך, איבערהויפט האָבען זיך גע-לאָזט הערען די געוויינען בעת מען האָט שווער געפלאָזען. גאָר פּייערליך איז געווען בשעת מען האָט אויסגע-עפענט דעם אַרון הקודש און אלע האָ-בען אַנגעזעענע אַ הייליגע שבעה, אַז זיי וועלען נישט קויפּען אין קיין טריפּה'נע יאָסקעס און אויב עס וועט אַדורך די גיורה פון שחיטה פּערבאַט, זאָלען זיי אינגאַנצען נישט עסען קיין פלייש.

דאָס בילד האָט געמאַכט אַנאַ-ויס-טערישען איינדרוק און דערמאַנט די צייטען ווען די אַנוסיס אין שפּאַניען זענען געקומען אין די היילען און גע-שוואירען צו בלייבען טרייע יודען ביז'ן לעצטען טאָג פון זייער לעבען און דעריי געשאפּען די טראַדיציאָנע-לע תפילה, פּל נורי". דעריי זענען פּערגאַסען געוואָרען הייסע בלוטיגע טרעהרען, טרעהרען, וואָס, ווען זיי וואַלטען געקענט רעדען, וואַלטען זיי אַ וועלט חרוב געמאַכט. אין געוואַלצענעם ים פון יודישע טרעהרען זענען צוגעקומען אין טאָג פון תענית-צבור א סך, א גרויסע דאָ-זע יודישע טרעהרען.

ער מוז האָבען אַנערלויבניש אויף חרוסת... יאהר-יעהרליך בעקומט ה' דובאַס אַ טראַנספּאָרט חרוסת פון ארץ ישראל, וועלכע ער שטיילט צווישען אנשי שלומינו. אויך היי-יאהר האָט מען איהם עס-ליכע וואַכען פאַר ספּח מדיע געווען; הנה, זיי וויסען ר' איטשע, משן האָט

זעהר גאַהנט צו דעם אַראַבישען קלאַנג, האַלטען די תימנ'ער יודען איין זייער העברעאיש אויף א העכסט זעלבסט-שטענדיגען אָפּן, אזוי, או בעציענדיג דאָס רייכקייט פון אַראַבישען קלאַנג, האָט זי אַבער אויסגעמיטען איהר פּעהלפּרעהפּטיגקייט (ווי דאָס נישט אַרויסרעדען א פ ווען א ב), דאָס דאָרף מען אַנגעמען אלס פּועל יוצא פון א געוויסען דיסטאַנץ צווישען דעם הערשענדען און אונטערדריקטען פּאַלק, וואָס האָט געהערשט אין תימן.

לייער זענען די יודען אין צפון-אַפריקאַ אין דער נייער צייט אין א אונטערגלייכליך שטאַרקער מאַס ווי די דאָרטיגע מאַכעמאָדער געפאַלען קרבות פון דער מאַדערנער, ציווילי-זירונג וואָס איז געקומען צו זיי פון פאַריז, די "גליאַנס" האָט מיט איהרע פּראָנציווישע רעליגיעזע שולען נישט נאָר אונטערגעאַרבעט די אלע רע-

חרוסת, וואָס וועט צוליב דעם הויכען אַבזאַהל, זיין א ביכעל טייערער ווי פאַראַיאָהרען און דער צווייטער טראַנס-פּאַרט חרוסת וואָס וועט 80 דעקאַ וועט מווען צוריק וואַנדערען קיין ארץ, ווייל עס גוט טוט זיך אַנערלויבניש אויף חרוסת.

יודען, קויפט מצות. שוין א גאַנצע וואַך ווערען געבאַקען מצות און יעדער יוד פון דער שטאָדט שטענענדיג און אומגענעד, וועלכער וויל האָבען טעשענעסאַקטיווער מצות, וועלכע זענען בערהמט מיט זייער דינקייט, קאָן שוין קויפּען.

אַ קילע מצות, ווי איהר ווייסט, קאָסט 95 גראַמען און ווער עס האָט מעהר געלד קאָן קויפּען מעהר מצות. געוויינען איז, אַז מען זאָל קויפּען מצות וואָס פּרייער, וואָרום כאָטש פאַר די בעקערייען שטעהען נישט קיין פּי-קעטען, איז פונדעסטוועגען גלייכער זיך נישט צו פּערלאָזען אויף דער לעצטער מינוט, גאָר פשוט צוליב פאַלגענדען טעם: אין אָנהויב באַקען די בעקער אים א סכּום מצות און אויב מען קויפט נישט, שטעלען זיי אַב די אַרבייט, די לעצטע טעג אַבער, ווען דער פולע שטראָמט נאָך די מצות יאָגט מען און במילא ווערען די מצות נישט אויסגעבאַקען אזוי ווי ס'געהער צו זיין.

כ'ווייס, אַז דאָס אַרימקייט קאָן זיך נישט דערלויבען פּרייה צו קויפּען קיין מצות צוליב פּערשטענדליכע סעמיס. אויף דעם איז נאָך זומן הנה נישטאָ קיין עצה... די אַבער, וועלכע קאַנען יאָ, דאַרפּען אונגעדינגט דאָס סהון וואָס פּרייער.

ביי דער געלעבנעהייט וויל איך אייך דערצעהלען א סוד, אַז אין אַג-הויב איז געווען א מורא, אַז עס וועט היי-יאהר נישט אזוי לייכט אַנקומען דאָס אויסבאַקען די מצות, ווייל צוויי-שען די בעקער-מייסטער מיט די בע-פּער-געוועלען זענען געווען חלוקי-דעות וועגען די פּרייזען פון דער אר-

לייגעוויסעס פון די דאָרטיגע יודען, נאָר האָט געשאפּען א געוויסע פּער-פּרעמדקייט און מיסטרוי צווישען די יודען און דער מאַכעמאָדישער בע-פּעלקערונג, וואָס האָט פּעראַוואַכט גרויסע שוועריגקייטען פאַר די דאָר-טיגע יודען און פּערשפּאַרשט די גענען-זייטיגע בעציהונגען, פון די פּערהעל-טנישען אין צפון-אַפריקאַ איז פּיעל צו לערנען פאַר דער יודישער פּאַליטיק אין די אַראַבישע לענדער וואו די יו-דען מווען זיך היטען פון צו פּיהרען א וועלכע ס'איז פּאַליטיק צו גינסטען פון וועלכער ס'איז פון די אייראָפּע-אישע גרויסמאַכטען. אויך אין ארץ ישראל טאָר זיך אונזער פּאַליטיק נישט שטיצען אויף קיינעם נישט איינע-רעסען, נור איינציג אלליין אויף די גויטען און די בעדערפּענישען פון יו-דישען פּאַלק.

בייט, וואָס זענען אַלץ מעהר פּער-שאַרפט געוואָרען, נאר נאָכ'ן אַנקעלען אַ גאַנצע נאַכט, איז מען ענדליך גע-קומען צו א הסכּם און מען איז צוגע-טרעטען צו דער אַרבייט מיט א האַל-בען טאָג פּערשפּעטיגונג.

אַלע, רבותי, דער ערב פּסח-יודי איז אין פּולען ברען, די זון וואַרימט, פּיקעטען פּיקעטעווען, מצות באַקט מען טאָ פּערברענגט נישט און קודם כל וואָס עס זאָל נישט זיין שפּעטער, קויפט דערווייל איין די פּסח'דיגע הויפט-אכילה, קויפט מצות...

ער איז געווען דער ערשטער. נאַכדעם ווי די קהלה האָט ארויס-געלאָזט דעם אויסרוף וועגען דער קמח, האָט מען אַנגעהויבען וואַרען אויף די ערשטע, וועלכע וועלען זיך אַנרופען און ברענגען די קמח-געלדער אין דער קהלה אריין.

אַז דער פולע וועט ברענגען איז נישט געווען קיין ספּח, וואָרום וועלכער יוד וועט דאָס קאַנען אריבערגעהן גלייכטימיג דעם דאָזיגען אויסרוף און נישט לויפּען ערפילען זיין התחייבות; די פּראָגע איז נאָר געווען, ווער וועט זיין דער ערשטער, ד. ה. וועלכע ספּע-רען וועלען זיך די ערשטע אַנרופען, וועלען די ערשטע זיין די גבירים, וועלכע קאַנען ביי יעדער געלעבנעהייט צוליב זייער מאַספּעריעלען צושטאַנד געבען פּרייער און א כלל איז, אַז און דעריבער, באלד וונטאָג אינדער-פּרייה, אזוי ווי די קהלה-קאַנצעלאַריע איז נאָר געפּענעט געוואָרען, זענען די בעמאָטע געשטאַנען און געוואַרט אויף די ערשטע, קלייענטען.

צו צרות דארף מען אויך האבען מול.

פון לעא קעניג.

צו אלעם דארף מען האבען מול, אזילו צו צרות און אומגליקען. און די עסטרייכישע יודען, סאציאל-ליסטען, ליבעראלע און אנדערע נישט-אָבגעצויגענע עלעמענטן האבען א סך ווייניגער "מול", ווי עס האבען געהאט זייערע אומגליקליכע ברידער אין דייטשלאַנד. ווען היטלער האט אנגעווייבן זיין אויסראטונג און ענטוואַרצונגס-אָרבייט אין דייטשלאַנד, האט די וועלט, הא-בצן די דעמאָקראַטישע ליבערע נאך פראַטעסטירט.

מיר גערענקען אלע רי גרויסע פראַק-טעסט מיטגינגען אין ענגלאַנד, פראַנק-רייך און אַמעריקע גענען די שוועלי-כע היטלער-עראַפאָלינגען אויף די יו-דען, סאציאליסמען, ליבעראלען און סתם אַציאָניסטישע אינטעלעקטואַלען אין דייטשלאַנד.

בישאַפס, פראַטעסטירט, פראַטעסטירען-אלע האבען שטאַטעסמירט געגען די שוידערליכע מיטעלעלע פאָרליכע רדיפות. די וועלט שעהנע מעשים הורט איצט איבער דער נאַציאָניזם אין דער פּערגוואַלדעוועסער עטרווייך, די וועל-בע שונדליכע אכזריות'דיגע פּערברע-כענס געגען שוואַרצע בירגער און - קיינע פראַטעסט-מיטגינגען.

קאָנצענטראַציע־לאַגערן, בעליידי-גונגען, הונדערטער מענטשען ווערען געטריבען צו וועלבסטמאָרד; זקנים ווע-רען געצוואונגען אַבצוואַשען פון די גאַסען-שטיינער שוואַניג'ס פּלעביסיטי-לאַזונגען... עס קאָן זיין, אז די נאַצי-אינקוויזיציע אין עסטרייך איז נאָך שוידערליכער אין עסטעמאטישער ווי זי איז געווען אין דייטשלאַנד אין די ערשטע חרשים פון היטלער'ס ממשה, שוין גאַנץ פשוט דערפאַר, ווייל די נאַציס קאנען בעסער דאס פאָרן, די טעכניק פון טעראָר.

און בישאַפס און שטאַטסלייט פראַ-טעסטירען שוין נישט.

Ten rysunek jest znakiem towarowym najpopularniejszych preparatów dla dzieci

BEBE SZOFMANA PUDER, MYDŁO, KREM OLIVA TOALETOWA

האַנדלען ווי מיט אַ גלייכען מיט אַ ברוטשליכער מאַכט, וואס ווייסט נישט פון קיין מענטשליכקייט און אַנערקענט נאָר ברוטשליכען כוח.

האבען טאָקי די עסטרייכער יודען ווייניגער מול ווי זייערע דייטשע ברי-דער האבען געהאַט. אזילו צו אַנאמי-גליק דארף מען זיין דער שרשער און נישט דער צווייטער און דער דריטער. שעהט איך נישט פאַר די אויגען אַ שוידערליך בילד סאַם פינטערען מיטעלעלע, דאס שיפעל מיט די צוויי יונגע יודען, וואס ענגלישע מא-טראַזען האבען געראַטעוועט און וועל-כע מען האָט פונדעסטוועגען נישט אַריינגעלאָזט קיין ענגלאַנד און זיי גע-לאָזט ווייטער בלאַנדזשען, וזכנ אַ הע-פען אויף די זיבען ימים?

טאָר די דייטשע עמיגראַנטען האט אויך דער פּעלקער-בונד געפרובט עפּס סתון... און וואו איז איצט דער פּעל-קער-בונד? דער פּעלקער-בונד שוויגט איצט מיט אַזאָ שווער טראַגיש שווי-געניש.

די איינציגע טרייסט איז איצט וואַ-שינגטאָן, דער אַמעריקאַנישער שטאַט-סעקרעטאַר קארדעל האט איצט אַרויסגעלאָזט אַ קול קורא צו ענגלאַנד, פראַנקרייך און אַנדערע איראָפּעאישע מלוכות זיי זאָלען ווי ווייט מעגליך ראַטעווען די עמיגראַנטען פון עסטרייך.

די יודישע געזעלשאַפטיכקייט דארף שוין איצט אַנשטרענגען אלע כוחות און זעהען ווירקען אַט די איינציאָטיוו פון וואַשינגטאָן זאָל אַנגעמען קאָנסטרוק-טיווע פאַרמען.

ווייל מיר ווייטען נישט, וואס עס וואָס נאָך קומען נאָך עסטרייך.

Wyborna kawa szybko ugotowana

דער שחיטה-פערבאָט

טראַדיציע אין אייראָפּע. דער קריסט-ליכער רעליגיע פאַרשער פראַם, בער-נול, וועלכער האט לאַנגע יאָהרען געפאַרשט דעם שורש פון רעליגיעס, רעכענט די יודישע רעליגיע אריין צווישען די ערהאַבענסטע ליכט און אמת פּאַטעלעקענדע. אַ ליכט און דער-הויבונג פרינציפ, איינע פון די עלט-סטע הייליגקייטען פון דער מענשהייט, און נישט דורזשינסקי און נישט זיינס גלייכען וועלען איצט איבער איהר אורטיילען, איהרע עיקר-פונקטען פער-באַטען אָדער דערלויבען - זיי זענען צו יונג און צו קליין דערצו.

דורזשינסקי'ס פראַקטיקט איז דערוויל נישט אריין אין קראַפּט. אזוי ווי ער איז נישט געשטעלט געוואָרען אויפ'ן טאָג אַרדנונג פון סענאַט, איז ער אוי-מאָמאטיש בטול געוואָרען. און דער גאַנצער וואַרשאַווסקי שרייבט: יודען האבען דערוויל געווענען, די ענדעקעס סוגערייען, או דאס איז געשעהן צו-ליעב דער אינטערעווען פון אַגראַר-מיניסטער פאַניאָטאָוסקי. מינ. פאַניאָ-טאָוסקי איז ביי די ענדעקעס שטאַרק פּערהאַט, אוי, אַז דאָס אַפענע צו-שרייבען דעם, יודישען זיג' פאַניאָ-טאָוסקי'ן איז מצד זיי אַ פאַליטישער מאַנעווער, אַנאָאָפּן איהם צו קאָמפּראַ-מיטירען אין די אויגען פון פאַליאָקען.

איינס איז זיכער: די אַפּיציאלע קריי-זען, האבען געוואָלט געווינען צייט, האבען זיך נישט געלאָזט צודריקען צו דער וואַנד פון דער עקסטרעם-אַנטיסע-מיטישער גרופּע פון, יוטראַ פראַצי-דערמיט איז אַבער די זאָך נישט-ליקווירירט. ס'וואָרט אונז נאָך א שווע-רער קאָמף.

מ'טאָר זיך נישט לאָזען איינשליע-פּערען פון דערווילינגען זיגען. די אַנ-טיסעמיטען וועלען נישט רוהען, ס'איז נישטאָ אויף וועמען זיך צו פּערלאָזען און ס'איז נישטאָ וואס צו רעכענען אויף קיין שום דרויסענדיגע הילף, נאָר דער דעצידירטער, איינהייטליכער, דע-מאָנסטראַטיוער ווילען פון גאַנצען פּוילישען יודענטום, קען אַפּווענדען די געפאַהר פון שחיטה פּערבאַט, וועל-כע הענגט ווייטער איבער אונז.

מ. ווייסבאַרד

טראַץ דעם, וואס די קאָמפּעטענט-סטע פאַרשטעהער פון יודישער רעלי-גיע, די עלטסטע רבנים, האבען פּיי-ערליך פּערזוכערט, אַז שחיטה איז אַנ-עיקר פונקט פון יודישען דת. טראַץ דער געזענשעלונג פון דער רעגירונג, האט דער סיימ געשטימט פאַר'ן פּער-באַט פון דער שחיטה.

די רערעס פון דורזשינסקי און מאַ-דאָם פּריסטאָראָווע זענען געווען פּויל-גאָה, אייגענליכען און דראַהונגען. דער "גאַנצען וואַרשאַווסקי" האַלט, אַז די השפּעה פון יודען איז אינגאַנצען געפאַלען. דער "אַבצע" לויבט דעם סיימ. דער, ווייטשור וואַרשאַווסקי" (נר. 98) שרייבט מיט צינישער פּריידי-ס'איז געווען אַ פאַליטישער פאַרראַם אויף יודען.

מ'וואָנט אַנאָריהרען די קאָמפּעטענט פון דער יודישער גייסטליכקייט, פּרעמ-דע מענשען - פון אַ פּרעמדען גלויבען פּסק'נען: כשרות איז בלוז אַ מנהג און אזוי איבערגעהענדיג פון דער הו-מאַניטאַרער פּראָגע צו ווירטשאַפּטליכע מעשים-האַט מען בעשלאָסען טויענע-דער יודישע משפּחות צו בערויבען פון דעם שטיקעל ברויט, אונזערע פייניגער ווילען, אַז צו דער אונזיכערקייט זאָל נאָך ציקומען הונגער. זיי זאָגען עס אַפּען אינזערע שונאים, זיי וועלען אונז אזוי לאַנג דערקוטשען, מיאוס מאַכען דאס לעבען פון מיר וועלען אַליינ-ענט-לויפען. אַלץ וועט איהר קענען, אַבער איין זאָך נישט-דעם יוד אַנריהרען זיין גלויבען. אומויסט. קיין שום פּיין, רדי-פות, שייטערהויפּענס, טאַרטורען - הא-פען נישט געהאַלען. פון די, וואס האבען אונז אַמאָל געפייניגט איז שוין נישטאָ קיין געביין - אַבער נאָך היינט רופען מיליאָנען יודען צו זייער אייבי-גען גאַט אויף זייער אַלטען אָפּן.

איגמישען פון חורבן פון עסטרייכער יודען, האט זיך פּערגלויסט אויך ביי אונז אַ היליע סתון, מ'האַט קאָנסטא-טירט, אז מ'מעג, מ'קען, ס'האַט גע-שלאָגען די 12 שעה פון פינטערע גאַכט גייסטער, מאַנצען זיי, שרעקען זיי און מיינען ס'וועט אזוי אייביג זיין. מיר אבער האַפען, ס'וועט אַמאָל ווע-רען טאָג...

אויב מ'רעכענט אויף די אזוי נערו-פענע, פּרייע יודען און מיט זייער הילף צו ניוועלירען דעם ענין כשרות-האַט מען אַ טעות. ס'וועט זיך נישט געפונען קיין איינציגער יוד, וועלכער וועט וועלען עסען פלייש, ווען זיינע ברידער וועלען זיין געצוואונגען צו הונגען. נישטאָ דער אויסוואַרף צווי-שען אונז, וועלכער זאָל דאס היינט וואַנען צו סתון. דאָ וועט מען אַנכרע-פען און אַנאָייזערע וואַנט. אין פּרט פון שחיטה פּערבאַט איז ביי יודען אַהן אונטערשיד פון קלאַס, געזינונג, קיין שום מיינונג פּערשידענהייט ניש-טאָ, אַז דאס איז אַ פּערגוואַלדיגונג פון געוויסען און אַנאַטאָק אויפ'ן יו-דישען ביטען ברויט.

די יודישע רעליגיע איז נישט קיין פינטערע קילט פון בושמענער. ס'איז א רעליגיע וואָס האט די עלטסטע אויסבאַק יודישע ארבייטער. היינאָחר האבען מיר דאס נישט געטהון, ווייל דער בעקער-צען זעלבסט האט אויף זיין פּערוואַלונג אַנגענומען אזא בע-שלוס.

איז אַבער א צרה, אשר לא כתובה: די פּעקער מייסטער האבען געדינגען יודישע פרויען צו דער ארבייט, נאָר ווען מען האט אַנגעהויבען אַרבייטען, זענען די פרויען נישט געקומען. כ'האַב בעזוכט עטליכע מזה בעקע-רייען און אומעטום דאס זעלבע געשריי: די יודישע פרויען ווילען נישט ארביי-טען ביי די מצות, האבען די מצה-בעקער דאין בריה געמוט צונעמען צו דער ארבייט נישט-יודען.

זאָל דאָ אַפּען געוואָנט ווערען: נאָך קמחא קומען הונדערטער משפּחות. אויך איבער די טהירען געהען הונדער-טער ווייבער, צווישען זיי יונגע און געזונטע, פאַר ווען זיי קאנען ערליך פּערדינען א פאַר גילדען, גלוסט זיך זיי נישט.

מען מוז למען האמת מודה זיין, אַז אויסבאַק יודישע ארבייטער. היינאָחר האבען מיר דאס נישט געטהון, ווייל דער בעקער-צען זעלבסט האט אויף זיין פּערוואַלונג אַנגענומען אזא בע-שלוס.

איז אַבער א צרה, אשר לא כתובה: די פּעקער מייסטער האבען געדינגען יודישע פרויען צו דער ארבייט, נאָר ווען מען האט אַנגעהויבען אַרבייטען, זענען די פרויען נישט געקומען. כ'האַב בעזוכט עטליכע מזה בעקע-רייען און אומעטום דאס זעלבע געשריי: די יודישע פרויען ווילען נישט ארביי-טען ביי די מצות, האבען די מצה-בעקער דאין בריה געמוט צונעמען צו דער ארבייט נישט-יודען.

נישט געלאָזט לאַנג וואַרטען אויף אַ רעזולטאַט און טאָקי דעמועלבען טאָג האבען די טרייע לעיער פון, גאַנציק'ע בערויען אז אויך זיי פּרעהען זיך מיט'ן אויפבו פון יודישען גימנאַזיום און אויסגעדריקט זייער פּרייד דערמיט, וואס זיי האבען מיט שטיינער אויסגע-האַקט עטליכע שויבען אין נייעם בנין פון גימנאַזיום.

אזוי איז עס, יודען שטרענגען אַן אַלע זייערע כוחות, זיי גיבען אויס די לעצטע גראַשענס, כדי אויפצושטעלען אַ בנין, וואו מען זאָל לערנען ליעב האבען מענשען, וואו ס'זאָל פּערברי-דערט ווערען די וועלט און דער, גאַ-ניעק'ן זיהס האָט און שנהא פון מענט-צו מענט.

דער "גאַנציק" האט מיט זיין אני-טאַציע גרויס ערפאַלג. דעם ערשטען שהחינו האבען זיי שוין געמאַכט... אַ צרה אויף אַ צרה... יעדעס יאהר, פאַר פּסח, האבען מיר אויפּמערקזאַם געמאַכט די מצה-בעקער, אַז זיי זאָלען בעשעפּטיגען צום מצות

אַ קליינער טייל יודישע פרויען זענען דאך בעשעפּטיגט ביים מצות אויסבאַק, אויך מוז פּעסעגסעלעס ווערען, אז מצות-ארבייט איז קאָסאַרע, פּוילס אַבער איז עס נישט קיין תירוף, און מ'האַט האבען ביי די מצות געפאַרשט פּעשעפּטיגט אויסשליסליך יודען. פּערהאַנען אין טענענטאָכאַו 14 מצה בעקערייען און אין יעדער בעקע-ריי אַרבייטען אַנערך 25 פּערזאָן. דאס איז א קימאָל פון דריי הונדערט און פּופּציג פּערזאָן און אזוי אַרום וואַלטען עטליכע הונדערט יודען געקאַנט פּער-דינען עהרליך, טאָקי אַביסעל שווער-ליך, אַבער זיי וואַלטען עס פּערדינט כשר, מינע כּפּ, אויף פּסח. מיר שרייען תמיד, אַז עס איז אַ צרה, וואס מען וויל נישט בעשעפּטי-גען יודישע אַרבייטער, מאַכט זיך אַבער יא אַמאָל אַ געלעגענהייט, ווען מען וויל בעשעפּטיגען יודישע הענד, ווילען אַט די הענט נישט אַרבייטען. דאס איז ווי מען זאָגט, אַ צרה אויף א צרה...

פסח פסח'דיג נישט פערמערטבאר און יעדער פשר'ער קיד.

צערעס

צערעס דער אידעאלער קאקאס-פעם ווערט אויסגעארבייט אונטער דער שמרענגער השגחה פון הרב ר' שמחה פערנקעל פון סקאווינא און קען עספעהערט ווערן אפילו למחרת מן המחרת. עכס בלויז אין אריגינאל פאקונג צו 1/4 % קנ. אהן פאקונג קיינמאל נישט עכט.

א נרויסער אויסוואהל פון העררען-קאפעלושען פון די מאדערנסע פארבען און פאסענער פון די בעסטע בעקאנטע פאבריקען HÜCKEL DANIELCZYK S. KRAUSKOPF, I ALEJA 12

כשר לחג הפסח שפירט 96 פראצען וויין איין ארבע כוסות, אריגינעלען שליוואוויין 70 פראצען, כרמל-וויין, מעהד, אריגינעלען אינגארשען וויין כשר לחג הפסח איז צו בעקומען ביי: (1) זישע גאלד אלטער מארק 9, 2) ישראל פרעגער קאטעדראלע 5, (3) לעאן ביבער נארוטאוויטש 59, 4) ד. ראטמיל אלטע 32. רעיעלע בעהאנדלונג.

נדר 1.50 פאר א ליטער וויין אויף ארבע כוסות די 80 יאהר עקוויטירענדע וויין און מעד-פאבריק פון דער פירמע „פאדטשאשי“ אין קראקא מאכט בעקאנט, דאס מיר האבען געשפענט א פאבריק-לאגער פון אונזערע פערשידענע נאטור-וויין-געטראנקען און אונזערע עסטרייכישע וויין-וועסן און סטארקען נאך פאר 4 יאר. א ליטער וויין פרימא אריגינען וויין פאר 1.50 א ליטער. די פערטערע וויין פאר 1.50 א ליטער. מעד וויין אויך עכטען קראקאווער דעמבניק, מעד העל 180 בעיזעס פערשידענע סארטען מעד וויין אויך עכטען קראקאווער דעמבניק, מעד העל 180 בעיזעס

וויין, מעד לעזט אויפמערקזאם! וויין, מעד די אלטע עמוזיטירענדע וויין-און-מעד-פאבריק לייביש גאלד נייער מארק 11 מאכט בעקאנט די יודישע בעפעלקערונג אין טשעכאסלאווא, אז זי איז פער-זעהן מיט א גרויסען לאגער פרימא, עכט-ריינע, אונגארישע, טאקא איין הודיאלא-וויין, ווי אויך עכט כשר'ן ריינעס אונגארישען טרויבען רייט-וויין פאר צוקער און מאגען-ליידערס. אויך צמוקים וויין אויף ארבע כוסות. בעמערקונג: צוליבן קיינס זענען די פיינען זעהר פערפלינגט.

פארבעריי און כעמישע וועשעריי BENETA פאבריק און קאנטאר: ב. יאסעלעוויטשא 11 פיליע 2 אלע 16 מענער - קראגעס ווערן ווייטער געוואשען מיט דויערהאפטען שפיגעל-גלאנץ צום פרייז ספעציעלעס: (1) אויפרישען (פארבען) לעדערנע קורסעס, (2) סארבען לויט מוסטער, (3) דעטאשירען (ארויסנעמען) פלעקען און וועסען אויפ'ן ארט, (4) עמישירענען און סטאנדרען קאפעלושען די ארבייט ווערט אויסגעפיהרט אונטער דער לייטונג פון אן אפסאלווענט פון דער כעמישער אינדוסטריע שולע אין ווארשא מיט לאנגיעהריגער פראקטיק

Kino „LUNA“ 13 SZCZĘSLIWA 13 די הערליכע מוויקאלישע קאמעדיע פון פוילישער פראדוקציע גענעראל-עסאק אויף אייער נערו פון לאכען אין די הויפט-רעלען: שעלאנסקי, ארוויד, גראסובנא, סקאניעשני, מעסאלא. קאלירטער איבערן פראגראם. נאראמאלע פרייזען: 3 טע 54 גר., 2 טע 80 גר., 1 טע 1.09 זל.

בעקאנטמאכונג פון ביד"צ דפה טשענסטחוב. וועגען מצה און פסח-אויסצורבייטונגען.

עס ווערט אויפגעקוקט געמאכט דער היבער יודישער בעפעלקערונג אכטונג צו געבען ביים קויפן מצות צוקער-אויסצורבייטונגען, אז זיי אינהאבער פון די אונטערנעמונגען זאלען האבען א הכשר פון היגען ראבינאט, און אזא הכשר קענען די מצות ווי אויך די צוקער-אויסצורבייטונגען נישט גענוצט ווערן אויף פסח. בכדי נישט ארויסצוהאפן א פאקאס אין באקען מצות, ווערט די יודישע בעפעלקערונג געבעטן נישט צו ווערען מיטן קויפן אויף די לעצטע טעג, נאר חזק זיך פערזארגען מיט מצות.

פסח-פראדוקטען. אלע פראדוקטען, וואס ווערן געברויכט אויף פסח, זיי למשל: צוקער, זאלץ, קאקאס-פוסער, קארטאפעל-מעהל, איל, טהע, מצה-רייבען א. א. ו. ווערן האבען א הכשר פון רב, וואו די אר-טיקלען זענען אויסגעארבייט און זיין בעשעטיגט ווערן היגען ראבינאט. די בעשעטיגונג איז ביים ראבינאט פריי פון יעדען אפצאהל.

זמן שחיטת עופות. די שחיטת עופות וועט פארקומען אין פאלגנדע קהלה-שטח-הויזער: (1) אויפ'ן הויף פון בית המדרש, (2) ווארשאווער גר. 37, (3) אלע 21 מיטוואך און דאנערשטאג פאר פסח פון 6 מריה ביו 9 אונטער, פרימא ערב פסח פון 5 מריה ביו 4 נאכטיאג, מוצש'ק (צווייטע נאכט יום-טוב) אין פערלויף פון א טעה נאך חבלת, דינסטאג און מיטוואך חוה"מ פון 6 מריה ביו 9 אונטער, דאנערשטאג ערב יום טוב פון 5 מריה ביו 4 נאכטיאג.

וועגען כשר'ן כליים. עס ווערט געבעטן צוליב געוויסע טעמים צו כשר'ן כליים נאך ביי די וואס טשעהן אויף די היף אין ספעציעלע רעווערען. זמן אכילת-חמץ פערב פסח איז ביו 10 מינוט נאך 9 אינדערפרי. טשענסטחוב בירה גיסן תרצ"ח.

אכטונג! דערמיט האבען מיר דעם כבוד בעקאנט צו מאכען אונזער ג' קליענטלעך, דאס מיר נעמען אן הויז-פאקעל על חג הפסח אין בעקער'י אלטער מארק 16 אדער גארנצארסקא 47 וואו עס ווערט כהאנדעלט רעיעל און סאלוי. מיר בעפעלקערן דער ג' קונדשאפט, אז כרי אויסצו-מיינען א געדראגט איז געוואונען צו קומען מריהער און נישט צו ווערען אויפ'ן לעצטען טאג. דאס באקען איז אונזער אים-און זיכט פון די בעקאנטע ספאלייט קינדער נאכטיגאל.

איבעראשענדע נייעס פאר די טשענסטאכאווער בעל-הבית'ס! אויב איהר ווילט האבען דעם אמתי'ן ענג יום-טוב אויף פסח! וועט הי-יאהר די לאנגיעהריגע פירמע פון י, באזשיקאווסקי, ווארשאווער גאס 9 זיין ספרווען מיט מאקארענען פון רייז געשייטעס מאנדלען, צוקער-קוכען, זיסטען, צוקער-ווארג, שאקאלעדען פון די בעסטע פירמעס צו פיליגע פרייזען.

הויז-פאקעל ווי אויך אויף חתונות און שחיטת ווערט אויסגעפיהרט שנעל. בעמערקונג: פאר די צענטראלע צוקער-ליידערס איז צו בעקומען כמעט אלע געבעק.

דער פסח קומט און?

דעריבער דארפט איהר וויסען, אז ריינע מאנדעלע מאקארענען, מאנדעלע-כארטען, צוקער-קוכען, אייער מצות, זעמל כע צוקער-ווארג, ווי אויך ווארשאווער שאקאלעדען איז נאך צו בעקומען ביי די לאנג-עקוויטירענדע פירמא

היים קאלקא, אגראדאווא 6

בעמערקונג: איך נעם אויך אן צו באקען אלערארט צוקער-געבעקס אויף פסח. חברים! בעקאנטמאכונג. בעקער'י פון מרדכי שריפקא בערקה יאסעלעוויטשא 7 ווערט אונגענומען צו באקען אויף פסח אלערליי געבעקס. אויך איז צו בעקומען כשר פסח מאקארענען, טאקען, מאנדעל-טארטען און בישקאפטען צו פיליגע פרייזען. געדענקט די ארעס: מרדכי שריפקא, בערקה יאסעלעוויטשא 7.

די חוצפה פון די פיקעטיקעס שטייגט

די חוצפה-דיגע האלטונג פון די ענדעקישע פיקעטען ביי די יודישע געשעפטען, שטייגט ווייט אריבער דעם ביו-געזעצונגען אופן פון נישט-דערלאזען קיין קריסטליכע קונגס צו די יודישע געוועלבער. נאכדעם, ווי די העלדערן האבען זיך אויסגעלערנט פערשידענע עקעלדיגע לאזונגען נישט צו קויפן ביי יודען, זענען זיי ארויסגעשיקט אויף דער שטאט און פונדאדערוועגשטעלט געווען-רען ביי די יודישע געשעפטען. שפא-צירענדיג הארט ביי די איינגענוגט אין די געוועלבער, מאכען זיי א גרויסען גערויש מיט'ן אויסרופען זיי ארויס-לערנסע, תורת, ארויסברענגענדיג אונטער-פרייבליכע פאנק אויף דער גאס. די פיקעטשעס, וועלכע פיהלען זיך פולשטענדיג פריי און זיכער, בע-גינגענען זיך נישט מיט'ן בלויווען אויס-שרייען די אנטווידישע לאזונגען און נישט דערלאזען קיין קריסטליכע קונגס

פון יום-טוב - פראנט. דער ראבינאט האט היי-יאהר ארויס-געלאזט א מאניפעסט, ארויסגעבענדיג הכשרים אויף פסח פראדוקטען אינגאנ-צען און אפצאהל. אזוי פאלען אונטער אונטער דעם מאניפעסט יום טוב-דינער צוקער, זאלץ, קאקאס פוסער, טהע, איל אד"ג. דער ראבינאט האט ספעציעל נישט גענומען קיין אפצאהל, כרי די סוחרים זאלען נישט האבען קיין אויסווייך אויף דעם סמך צו נעמען כייער פאר די פסח'דיגע פראדוקטען. מיר פערזייכענען דעם דאזיגען זשעסט פון היגען ראבינאט און מאכען גלייכצייטיג אויפמערקזאם די יודישע קונגס, אז זיי זאלען זיך נישט לאזען אויסנוצען פון די סוחרים מיט יום טוב-דיגע פראדוקטען און בעצאהלען טייע-רער צוליב'ן תירוץ, אז דער ראבינאט נעמט כלומרשט דערפון אן אפצאהל. נדבות פאר „חומכי עניינ'ן". ה' אהרן קעמפניסקי צו דער יאהר-צייט פון זיין פערשטארבענעם פאטער ר' חיים 10 ז"ל קילע ברויט. ה' שלום האנדעלסמאן צו דער יאהר-צייט פון זיין פערשטארבענעם פאטער ר' יחיאל יצחק ז"ל 2 זל. פאר געהימעד שחיטה דאס קרייז געריכט האט פערשעפט לוציאן פראש'ן פון קלאבוצ; פאר גע-הימעד שחיטה אויף 60 זאלטעס און 40 זאלטעס, וואס קענען פערטוישט ווערן אויף 10 און 8 טעג ארעסט.

Dr. Dawid Stobiecki Adwokat otworzył kancelarię w Częstochowie, Nowy Rynek 11

א דריטעל הייז איין נארוטאוויטשא גאס 50 ביליג צו פערקויפן, צוקונדיגען ביי מענדל קאליו קאטעדראלע 11.

Lekarz-Dentysta Henryk Leizerowicz przeprowadził się na ul. Aleja 32 m. 3 telef. 17-57.

KINO „EDEN“ Aleja 27.

דער רייז פון די ערצעה-לונגען פון זשאק לאנדאן שפיגעלט אָב די הערליכע עפאמע

Włóczęgi Północy עמאציע! סענסאציע! שפאנונג! אין דער הויפט-רעל: DEL GAMBRE הערליכער איבערן פראגראם

Kino-Teatr „STYLOWY“ הע-ליכער, רייצענדער פילם - שלאגער פון יאהר 1938

MOTYL HISZPAŃSKI מיט זשאנעט מאק דאנאלד שח און זינסאג האלב 1 מיטאג Król i Chórystka